

Studentský vědecký kroužek při katedře prehistorie FF UJEP

Jáma s vypíchanou keramikou z Ivančic (okr. Brno-venkov)

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1962, vol. 11, iss. E7, pp. [81]-82

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/110248>

Access Date: 02. 03. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Jáma s vypíchanou keramikou z Ivančic (okr. Brno-venkov)

Při stavbě vodovodu pro hospodářské středisko JZD Ivančice byla při zemních pracích porušena neolitická jáma, která byla prozkoumána záchranným výzkumem studentského vědeckého kroužku při katedře prehistorie FF UJEP. Jáma patří zřejmě většímu neolitickému sídlišti, známému v literatuře ze starších nálezů (*M. Steklá, Trídění vypíchané keramiky, AR IX, 1959, str. 225*).

Naleziště se rozkládá na svazích poměrně strmě vyvýšeniny, která se nachází po pravé straně silnice z Ivančic do Neslovic v trati „Na Mariánce“. Směrem k jihu se vyvýšenina poměrně prudce svažuje, proto je zde půdní pokryv částečně splavcný a na povrch místy vystupuje skalní skelet. Tmavší ornice je zde odstraněna úplně, takže na povrch se dostala sterilní žlutá jílovitá hlína. Na tomto svahu se nacházela i výše uvedená neolitická jáma. Jáma je zde celkem osamocena a vlastní sídliště se táhne spíše směrem severozápadním.

Prozkoumaná jáma byla zhruba oválného tvaru, mísovitě zahlabena do podloží. Její výplň byla barevně i strukturně značně různorodá, v podstatě tmavohnědé barvy, s vrstvičkami ulífků a tmavě humósní hlíny. Obsahovala poměrně malé množství střepového materiálu, rohovecové artefakty, nevýrazný dioritový klínek a část třech kamene. Zvířecí kosti byly v kyselém prostředí značně stráveny. Ve spodní části výplně nálezů ubývalo.

Prozkoumaná jáma měla do své horní části zapuštěné větší oválné ohniště z kvalitní, tvrdě vypálené mazanice s hlazeným povrchem. V jižní části u ohniště byla skupina větších kamenů, v záspy nad ohništěm se nacházela většina střepů, rohovecové artefakty, zlomky mazanice a uhlíky. Bohužel většina ohniště byla zničena při stavbě vodovodu.

Keramický materiál pochází jednak z tenkostěnných nádob hruškovitého tvaru s typickou krokvicovou výzdobou (obr. 1: 1—3, 6—7), jednak z hrubších vakovitých nádob bez výzdoby (obr. 1: 9—10). Jen několik hrubostěnných střepů má jemně hlazený povrch. Z ostatních nálezů je zajímavé hranolovité rohovecové jádro (obr. 1: 15) a široká, příčně zlomená čepel s lesklým hrotem (obr. 1: 13).

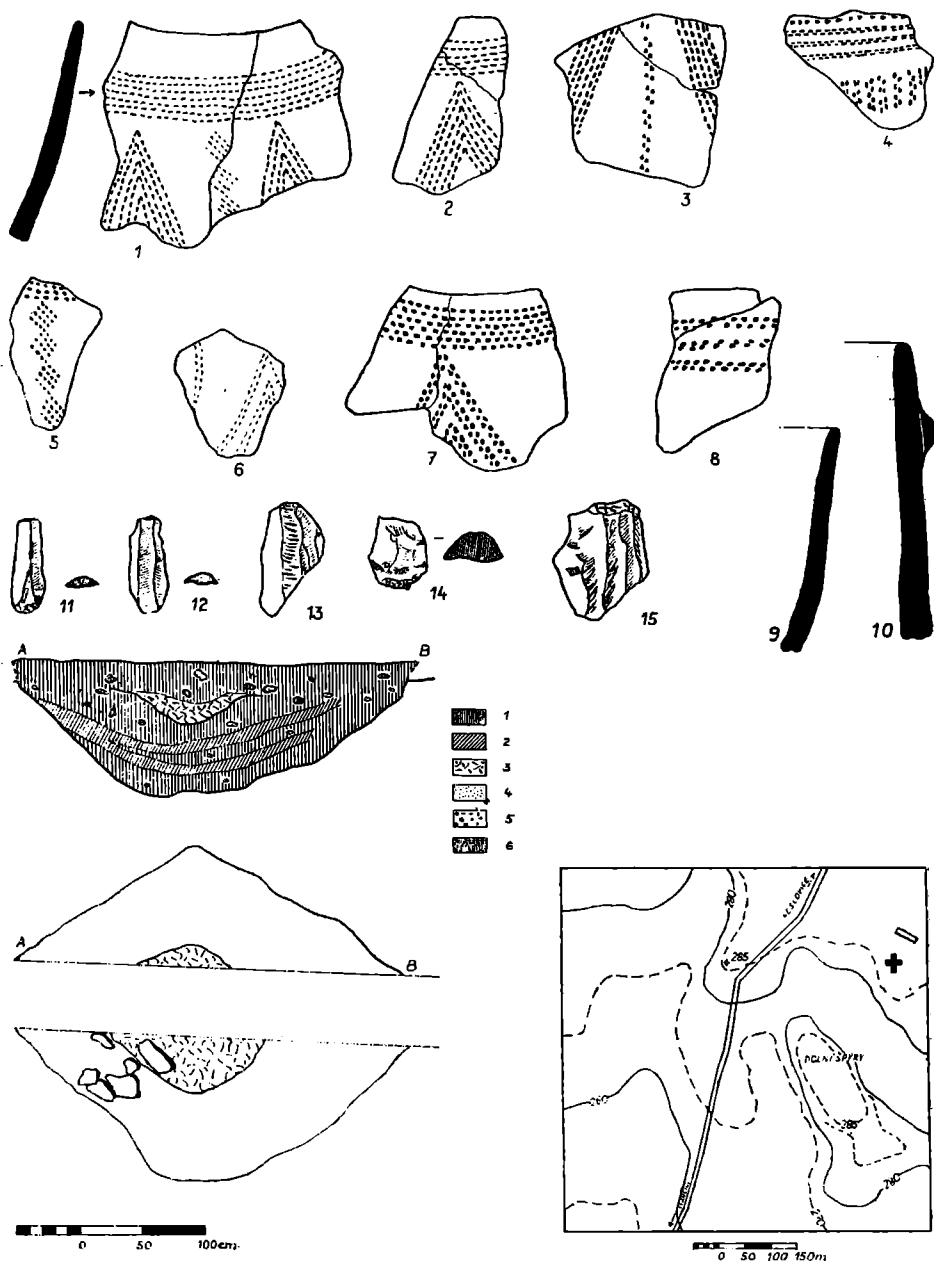
Je jisté na škodu, že ve zlomkovitém materiálu z objektu nelze rozlišit nálezy z úrovně nad ohništěm od nálezů z výplně vlastní jámy, jako relativně mladší; je možné, že ohniště bylo umístěno do prohlubně, která zůstala po jámě (sedání výplně) poté, kdy již ztratila svou primární funkci.

Celkově se materiál nijak nevymyká z ránce moravských nálezů vypíchané keramiky a proto na základě chronologického dělení této kultury (*M. Steklá, op. cit.*) můžeme náš nález zařadit do její střední fáze.

Studentský vědecký kroužek při katedře prehistorie FF UJEP

Яма с выколотов керамикой из гор. Иванчице (рай. Брно). Научный кружок кафедры археологии философского факультета Университета Я. Э. Пуркине исследовал небольшую неолитическую яму, постепенно засыпанную с течением времени. В ее верхней части находится овальный очаг. Материал очага нельзя хронологически различить от материала ямы. Весь керамический материал относится к типическому среднему фазису выколотов керамики в Моравии.

Die Grube mit Stichbandkeramik aus Ivančice (Bez. Brno). Durch den wissenschaftlichen Zirkel der Studenten der Archäologie an der Philosophischen Fakultät UJEP wurde eine kleinere neolithische Grube durchforscht. Dieselbe ist allmählich aufgefüllt worden und im oberen Teil ist ein Feuerherd eingesetzt. Das keramische Material gehört zur mittleren Stufe der Stichbandkeramik Mährens.

Obr. 1. Ivančice (okr. Brno-venkov). Výzkum zahloubeného objektu s keramikou vypíchanou. Na situačním plánu je místo objektu vyznačeno křížkem.